

Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat
A27 Lunetten-Rijnsweerd (ZSM-II)
Postbus 30316
2500 GH DEN HAAG

Betreft: inspraakreactie startnotie A27-Lunetten Rijnsweerd

Datum: 19 december 2006

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij willen wij graag onze reactie geven op de startnotitie A27 Lunetten Rijnsweerd. Ondergetekenden zijn inwoners van de wijk Lunetten. Wij maken ons zorgen over de ontwikkelingen en de mogelijke gezondheidsrisico's die er mee samenhangen.

Wij constateren:

- 1 In de Utrechtse wijken Lunetten en Rijnsweerd is op dit moment op grote schaal sprake van overschrijding van normen voor Nox, fijn stof en geluidsnormen. Het rapport Milieuaspecten Verkeer en Infrastructuur 3 van de provincie Utrecht en Rijkswaterstaat Utrecht¹ constateert dat er hierdoor sprake is van een reëel risico op gezondheidseffecten. Het gaat hier ook om risico's als gevolg van cumulatie van verschillende stoffen die net op danwel onder de norm zitten.

De normen (grenswaarden en plandrempels) en voor fijn stof en NO2 worden in grote mate overschreden in de wijk Lunetten. Deze twee stoffen zijn met name verantwoordelijk voor de gezondheidsrisico's.

Het Mavi-3 rapport toont aan alle 11.753 bewoners van de wijk Lunetten bloot staan aan gezondheidsrisico's en dat er gezondheidseffecten te verwachten zijn voor ca 20% van de bewoners: 1600 personen vanwege fijn NO2, 300 voor fijn stof. Voor de hoek A12-A27 en de wijken in Utrecht zuid geldt dit voor 7718 inwoners!

¹ [http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/j20_10.nsf/files/MAVI_3_compleet.pdf/\\$FILE/MAVI_3_compleet.pdf](http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/j20_10.nsf/files/MAVI_3_compleet.pdf/$FILE/MAVI_3_compleet.pdf)

- 2 De Europese regelgeving biedt ruime juridische mogelijkheden om stappen te ondernemen tegen ontwikkelingen die deze situatie verslechteren.
- 3 Er is op dit moment geen inzicht in de feitelijke gezondheidseffecten in de wijk Lunetten en Rijnsweerd, terwijl alle beschikbare informatie aanleiding geeft om gezondheidseffecten te veronderstellen. Het ontbreken van feitelijke informatie is voor de provincie Utrecht aanleiding geweest een onderzoek naar gezondheidseffecten van slechte luchtkwaliteit aan te kondigen². Het gaat hier specifiek om de effecten van cumulatie van verschillende stoffen. Dat betekent onderzoek naar risico's van situaties waarin verschillende stoffen (bijvoorbeeld fijn stof en NO₂) in hoge concentraties voorkomen. Dit kan betekenen dat er hoewel er geen sprake is van overschrijding van normen van individuele stoffen, het gezamenlijk effect dusdanig groot is dat er toch gezondheidsrisico's optreden.
- 4 De wijk Lunetten is ingesloten tussen snelwegen en geluidswallen, heeft een zeer beperkt aantal toegangswegen. Bij een ernstig incident met gevaarlijke stoffen op de A27 is er daarom maar weinig gelegenheid om de wijk voldoende snel te evacueren. Dit risico zal door het verdwijnen van vluchtstroken (zie startnotitie) toenemen.

De normwaarde voor externe veiligheid, persoonlijk risico, wordt op het wegvak 'knooppunt Lunetten - knooppunt Rijnsweerd' overschreden. Verder is het wegvak een 'bijna aandachtspunt': de oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt overschreden. Dat betekent dat bij de effecten van de alternatieven de gevolgen voor externe veiligheid zeer nauwkeurig in beeld gebracht moeten worden.

- 5 Maatschappelijke ontwikkelingen richten zich meer en meer op een integrale aanpak van de problematiek en niet op een eenzijdige focus op het halen van de normen³.
- 6 Het studiegebied is altijd al het toneel geweest van grote maatschappelijke betrokkenheid. Indertijd is met veel energie geprobeerd de aanleg van de A27 tegen te houden en het landgoed Amelisweerd te sparen. Dit heeft geresulteerd in een verdiepte aanleg van de weg. De weg is echter letterlijk een kloof tussen het stedelijk gebied en het landelijk gebied van Amelisweerd, de 'groene driehoek' tussen Utrecht, Zeist en Bunnik. Er bestaat nog steeds een grote maatschappelijke wens om de verbinding tussen de stad en Amelisweerd te herstellen.
- 7 Zowel de minister van V&W, mevrouw Peijs, de gedeputeerde van de provincie Utrecht, de heer Mik en de wethouder Verkeer en Milieu van de gemeente Utrecht, de heer de Weger, hebben opgeroepen tot een onderzoek naar mogelijkheden om een deel van de A27 te overkappen en Amelisweerd weer met de stad te herenigen⁴.
- 8 Bij de verbreding van de A12 bij Nijmegen door de Tweede Kamer een motie is aangenomen waar om een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden van overkapping bij de voorgenomen wegverbreding is gevraagd⁵.

² <http://www.provincie-utrecht.nl/prvutr/internet/milieu.nsf/all/2.1?opendocument>

³ http://habiforum.antagonist.nl/data/gezamenlijk_persbericht_fijnstof_280906.pdf

⁴ <http://www.ad.nl/utrecht/article808917.ece>

⁵ http://www.kan.nl/default.htm?http%3A//www.kan.nl/archive.asp%3Fnews_id%3D109

Daarom roepen wij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en de Commissie MER op om:

- 1 Als uitgangspunt te formuleren voor het tracé dat bij het te kiezen alternatief *per saldo een verbetering van de geluidssituatie en luchtkwaliteit* moet optreden.
- 2 De op te lossen problematiek en daarmee de te verkennen alternatieven te verbreden naar een meer integrale oplossing van de problematiek op het gebied van ruimte, milieu, natuur en landschap en verkeer.
- 3 Bij de studie naar veiligheidsrisico's de verkeerskundige situatie in de wijken te betrekken.
- 4 Op *lokaal niveau* onderzoek te doen naar gezondheidsrisico's van de huidige situatie en de conclusies van dat onderzoek te betrekken in de oplossingsrichtingen. Dit betekent minimaal dat de resultaten van het door de provincie aangekondigde onderzoek naar gezondheidseffecten als gevolg van cumulatie van individuele stoffen moet worden meegenomen in de MER en dus indien noodzakelijk in de tijd naar voren wordt gehaald om mee te kunnen lopen in het tijdspad van de MER.
- 5 In de effectenstudie en het ontwerp van alternatieven niet alleen uit te gaan van het effect van de verbreding van het huidige trace, maar ook de ontwikkelingen en mogelijke maatregelen op de A12 en Waterlinieweg mee te nemen, zodat er een samenhangend beeld ontstaat van de effecten op de wijk Lunetten en Rijnsweerd.
- 6 Een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden van overkapping van het trace.

Slotsom: integrale problematiek, integrale oplossing

Er liggen kansen om met een verbrede opvatting van de op te lossen problematiek met een groot aantal partijen tot een duurzaam compromis te komen. De nu gekozen weg zal leiden tot weerstand en juridische procedures.

Jan Bos
Arjan Klopstra

St. Gotthard 9
3524 VR Utrecht
030-2882371